

Kwaliteitskader voor scholen

CASE
centre for
arts &
sciences
education

1. GEGEVENS VAN DE SCHOOL

NAAM SCHOOL (EN LOCATIE):

ADRES:

BRIN-NUMMER:

WEBADRES SCHOOL:

NAAM CONTACTPERSOON/PERSONEN:

FUNCTIE CONTACTPERSOON/PERSONEN:

TELEFOONNUMMER CONTACTPERSOON/PERSONEN:

EMAILADRES CONTACTPERSOON/PERSONEN:

WELKE ONDERWIJSNIVEAUS BIEDT DE SCHOOL AAN?

- ☐ VSO
- ☐ PRAKTIJKONDERWIJS
- ☐ VMBO BBL
- ☐ VMBO KBL
- ☐ VMBO GL
- ☐ VMBO TL
- ☐ HAVO
- ☐ VWO
- ☐ GYMNASIUM

WELKE PROFIELEN HEEFT DE SCHOOL:

RUIMTE VOOR OPMERKINGEN:

2. DE AMBITIE VAN DE SCHOOL

WAT MOTIVEERT JULLIE OM AAN DE SLAG TE GAAN MET Arts♥Sciences

IN WELK OPZICHT PAST Arts♥Sciences BIJ DE MISSIE EN VISIE VAN JULLIE SCHOOL?

WAT IS JULLIE AMBITIE MET HET Arts♥Sciences ONDERWIJS?

WELKE TOEGEVOEGDE WAARDE HEEFT Arts♥Sciences OP JULLIE SCHOOL?

VOOR DE SCHOOLORGANISTIE:

VOOR DE LEERLINGEN:

VOOR DE DOCENTEN:

WAT HOOP JE TE HALEN IN HET Arts♥Sciences NETWERK? WAT HOOP JE DAT HET OPLEVERT?

WELKE BIJDRAGE DENKEN JULLIE TE KUNNEN GAAN LEVEREN AAN HET Arts♥Sciences NETWERK?

3. KWALITEITSKADER

Dit kwaliteitskader – in de vorm van een checklist en zelfevaluatie - biedt op drie niveaus kwaliteitscriteria voor Arts ♥ Sciences onderwijs bij jullie op school:

3A - Borging in de school

3B - Modules

3C - Docenten

Lees voorafgaand aan het invullen van de checklist onderstaande toelichting en begrippen bij dit kader.

Toelichting en begrippen

Gebruik van de naam Arts ♥ Sciences.

In dit kwaliteitskader gebruiken wij alleen Arts ♥ Sciences. Scholen hanteren soms ook eigen namen zoals BetaKunstlab, Kunst, Art&Technologie, design en techniek. Voor de eenheid en herkenbaarheid raden wij aan om – op den duur - de eigen naam te wijzigen of deze naam aan te vullen met Arts ♥ Sciences.

Definitie van Arts ♥ Sciences

Arts ♥ Sciences is een vakoverstijgend leergebied waarin de kunst-, wetenschap- en technologievakken samenkomen. Je kunt denken aan een combinatie tussen kunst- en cultuurvakken (kunstvakken, literatuur, poëzie, geschiedenis, filosofie, aardrijkskunde, maatschappijleer, burgerschap, religie) met bètavakken (natuurkunde, wiskunde, scheikunde, techniek, biologie).

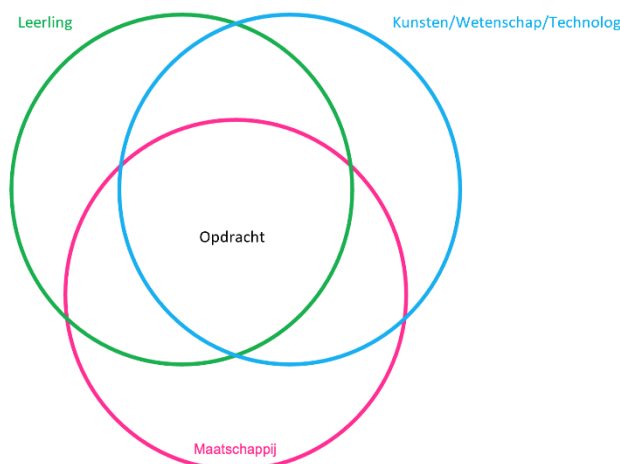
Arts ♥ Sciences hanteert de insteek dat wederzijdse inspiratie tussen kunstenaars en wetenschappers essentieel is voor het aanpakken van zogeheten 'wicked problems'; complexe vraagstukken van nu en in de toekomst die om een interdisciplinaire aanpak vragen.

Didactisch model van Arts ♥ Sciences

Het Arts ♥ Sciences onderwijs gaat uit van het didactisch model Wicked STEAM Kunsteducatie (Bremmer, Heijnen 2024). Dit model gaat uit van de volgende samenhangende componenten:

- Professionals uit de actuele kunst, wetenschap en/of technologie.
- Maatschappelijk kwesties
- De leefwereld van de leerlingen

Deze bronnen samen zorgen voor duiding van de complexe of Wicked opdracht. Dit zijn opdrachten geformuleerd in een pakkende zin.

Overlappende leerdoelen kunst- en beta onderwijs

De school kiest zelf de (overlappende) leerdoelen (voor onderwerpen, vak-vaardigheden en vak-media) in het curriculum voor Arts ♥ Sciences. Het kan zijn dat per jaar en of per module een ander accent wordt gekozen en dat niet alle vakken uit de kunsten of de bètahoek altijd aanbod komen. Het is wel een uitgangspunt om te zoeken naar een balans tussen de leerdoelen van de kunst- en bètavakken. En (!) dat het aanbieden van Arts ♥ Sciences niet een verzwaring is in het curriculum maar juist voor verlichting kan zorgen: overlap levert tijdswinst op.

Modules

Dit is een aanduiding voor een eenheid uit het Arts ♥ Sciences programma en curriculum op de scholen. Hiermee bedoelen we lessenserie(s), projecten, projectweken, meerdaagse excursies, reizen en alle andere vormen van onderwijs.

Aantallen en uren

Arts ♥ Sciences gaat uit van een minimaal aantal modules per schooljaar. We stellen deze op 3 per jaar, waar alle variaties mogelijk zijn; bijvoorbeeld 3 modules in een projectweek of 2 in een projectweek en 1 daarbuiten. De school is zelf verantwoordelijk voor de invulling van de modules, afgestemd op de eigen gestelde doelen in het onderwijsaanbod en op de leerlingen.

Onderwijsontwikkelingsuren

We hebben het nadrukkelijk over uren voor onderwijsontwikkeling en niet over professionaliseringsuren die vaak in de taakuren van docenten en schoolleiders zitten. Werken aan het opzetten van een nieuw leergebied Arts ♥ Sciences kost ontwikkeltijd.

Deelname aan het leernetwerk Arts ♥ Sciences

Om duurzaam met een groep professionals uit de scholen te werken aan Arts ♥ Sciences in zowel de eigen school maar ook als nieuw leergebied in Nederland is deelname aan het leernetwerk en dus samen ontwikkelen en delen van kennis – een belangrijke plek voor professionalisering en ontwikkeling.

‘Aantoonbaar’ geleerd

De school is vrij in het kiezen van hoe ze toetsen, meten of leerlingen laten tonen dat ze via Arts ♥ Sciences hun kennis, houding en kritisch bewustzijn hebben ontwikkeld over kunst, wetenschap, technologie.

Afrondende opdracht onderbouw en bovenbouw

De school kiest zelf in hoe en in welke vorm leerlingen Arts ♥ Sciences in de onderbouw en in de bovenbouw afsluiten. Denk aan een eindopdracht, afrondende opdracht of eindproef, meesterproef of profielwerkstuk in de bovenbouw.

- 3A - Borging in de school

Visie, beleid en draagvlak

	NEE	IN ONTWIKKELING	JA
Er bestaat een gedeelde visie in onze school over Arts♥Sciences onderwijs en waarom we dat willen.			
Onze visie op de ontwikkeling van Arts♥Sciences onderwijs is terug te vinden in beleidsdocumenten.			
Er is draagvlak voor Arts♥Sciences onderwijs bij onze schoolleiding.			
Er is een school-/teamleider met Arts♥Sciences in portefeuille.			
Er is draagvlak voor Arts♥Sciences onderwijs bij onze kunstdocenten.			
Er is draagvlak voor Arts♥Sciences onderwijs bij onze bètadocenten.			
Er is draagvlak voor Arts♥Sciences onderwijs bij onze overige docenten.			

Leeromgeving

WERKPLAATS EN ROOSTERING	NEE	IN ONTWIKKELING	JA
Leerlingen kunnen gebruik maken van passende faciliteiten (kunstlokalen, bèta lokalen, ateliers, e-lab, etc.).			
Er is voor leerlingen ruimte om naast ingeroosterde uren – onder toezicht - verder te werken aan hun projecten.			
Er is voor leerlingen (fysieke en/of digitale) ruimte om hun werk te archiveren en presenteren.			

Randvoorwaarden

WERKPLAATS EN ROOSTERING	NEE	IN ONTWIKKELING	JA
Er is minimaal een werkplaatsassistent die verbonden is aan Arts♥Sciences.			
Het rooster is passend voor Arts♥Sciences (bv vakken en docenten samen ingeroosterd, lokalen beschikbaar).			
Er is een Arts♥Sciences coördinator met taakuren.			

Financiën

	NEE	IN ONTWIKKELING	JA
Er is jaarlijks een passend financieel beleid voor uitvoering van Arts♥Sciences.			

Er is jaarlijks een passend financieel beleid voor onderwijsontwikkeling, scholing en deelname aan het leernetwerk voor Arts♥Sciences.			

Onderwijsontwikkeling

	NEE	IN ONTWIKKELING	JA
Er is voor docenten voldoende tijd om onderwijs te ontwikkelen voor Arts♥Sciences.			
Er is voor docenten voldoende tijd om zich te scholen en/of deel te nemen aan het leernetwerk Arts♥Sciences.			
Het kwaliteitskader van Arts♥Sciences vormt een onderdeel van de kwaliteitsborging (pdca cyclus) van de school.			

Actiepunten:

3B- Modules¹

Curriculum onderbouw

Kwaliteit - CURRICULUM	NEE	IN ONTWIKKELING	JA
ONDERBOUW			
De Arts♥Sciences modules starten vanuit een complexe opdracht .			
De Arts♥Sciences modules sluiten aan bij de populaire cultuur (ontwikkeling en interesses) van de leerlingen.			
De Arts♥Sciences modules hebben een sterke relatie met werk van professionals uit kunst, wetenschap en/of technologie.			
De Arts♥Sciences modules raken maatschappelijke kwesties .			
De modules zijn opgezet vanuit interdisciplinaire onderwerpen, vaardigheden en media vanuit kunst- en bètaonderwijs.			
De modules zijn opgezet vanuit (overlappende) leerdoelen (kerndoelen) van kunst- en bètaonderwijs.			
De modules Arts♥Sciences tonen qua leerdoelen en inhoud een evenwichtige balans tussen kunst- en bètaonderwijs.			
Leerlingen hebben in Arts♥Sciences aantoonbaar hun kennis, houding en kritisch bewustzijn ontwikkeld over de samenhang tussen wetenschap, technologie en kunst.			
Leerlingen sluiten Arts♥Sciences af met een eindopdracht.			

Kwantiteit - CURRICULUM	NEE	IN ONTWIKKELING	JA
ONDERBOUW			
De onderbouw biedt minimaal 3 Arts♥Sciences modules aan per jaar.			
De Arts♥Sciences modules staan vast in het jaarprogramma.			
De Arts♥Sciences modules staan vast in het rooster (weekrooster of projectweken rooster).			

Curriculum bovenbouw

Kwaliteit - CURRICULUM	NEE	IN ONTWIKKELING	JA
BOVENBOUW			
De Arts♥Sciences modules bouwen voort op de modules uit de onderbouw.			
De Arts♥Sciences modules starten vanuit een complexe opdracht .			

¹ Hiermee bedoelen we ook lessenserie(s), projecten, projectweken, meerdaagse excursies, reizen, etc.

De Arts♥Sciences modules sluiten aan bij de leefwereld (ontwikkeling en interesses) van de leerlingen.			
De Arts♥Sciences modules hebben een sterke relatie met werk van professionals uit kunst, wetenschap en/of technologie.			
De Arts♥Sciences modules raken maatschappelijke kwesties .			
De modules zijn opgezet vanuit interdisciplinaire onderwerpen, vaardigheden en media vanuit kunst- en bètaonderwijs.			
De modules zijn opgezet vanuit (overlappende) leerdoelen (eindtermen) voor onderwerpen, vaardigheden en media van kunst- en bètaonderwijs.			
De lessen Arts♥Sciences tonen qua leerdoelen en inhoud een balans tussen kunst- en bètaonderwijs.			
Leerlingen hebben in Arts♥Sciences aantoonbaar hun kennis, houding en kritisch bewustzijn ontwikkeld over de samenhang tussen wetenschap, technologie en kunst.			
Leerlingen sluiten Arts♥Sciences af met een meesterproef-bovenbouw, profielwerkstuk of ander soort eindproef.			

Kwantiteit - CURRICULUM	NEE	IN ONTWIKKELING	JA
BOVENBOUW			
De bovenbouw biedt minimaal 3 Arts♥Sciences modules aan per jaar.			
De Arts♥Sciences modules staan vast in het jaarprogramma.			
De Arts♥Sciences modules staan vast in het rooster (weekrooster of projectweken rooster).			

Actiepunten:

3C – Docenten

Basiseisen

DOCENTEN	NEE	IN ONTWIKKELING	JA
<i>Didactiek</i> - Docenten kunnen samenwerken, associëren en meanderen tussen de verschillende perspectieven en doelen van Arts♥Sciences onderwijs.			
<i>Didactiek</i> - Docenten hebben een coachende rol.			
<i>Didactiek</i> - Docenten hebben zicht op wanneer en waarom een leerling binnen Arts♥Sciences wordt aangezet tot leren.			
<i>Vakinhoud</i> - Docenten hebben ideeën voor doelgericht en zinvol (samenhangend) Arts♥Sciences onderwijs.			
<i>Attitude</i> – Docenten tonen lef en affiniteit met Arts♥Sciences. Ze durven hun vak (deels) los te laten en buiten de gebaande paden te treden.			
<i>Attitude</i> - Docenten zijn overtuigd van het nut van samenhangend onderwijs en vakintegratie in Arts♥Sciences.			
<i>Attitude</i> - Docenten verdiepen zich in samenhangend onderwijs binnen Arts♥Sciences.			
<i>Attitude</i> - Docenten hebben een positieve houding ten opzichte van onderzoek en experiment. Ze schrikken er niet van dat iets niet meteen werkt en dat iets (direct) mooi of goed moet zijn.			

Actiepunten:

Literatuurverwijzingen.

Dit kwaliteitskader is opgesteld met inzichten vanuit:

- Heijnen, E. (2015). Remix the art curriculum. How contemporary visual practices inspire authentic art education. PhD-thesis Radboud University Nijmegen.
- Heusden, B. van, Rass, A., & Tans, J. (2019). Cultuur2. Cultuuronderwijs in het VO. Groningen: University of Groningen Press.
- Koek, C. & Hagenaars, P. (2023) Samenhang binnen kunstvakken en met andere leergebieden. Cultuur+Educatie, 22(63), 8-34.
- Thijs, A., & Akker, J. van den. (2009). Leerplan in ontwikkeling. Enschede: SLO.